

Taková malá bouře ve sklenici vody. Ale zatraceně příjemná, to musel Petr uznat. Pak z JAMU odešli, dostal nabídku do Klicperáku a Jitka se vrátila na Slezsko, odkud pocházela. Občas o ní něco zaslechl, zůstali v kontaktu přes sociální sítě.

Jednoho dne se objevila na představení v Klicperově divadle, zavěšená do nějakého padesátníka s prošedivělými vousy a tlustými brýlemi. Představila jej jako Walicu. Později se ukázalo, že byli na lovu. Byl to divadelní režisér a Jitka jej vzala do Hradce právě proto, aby Petra viděl. Zašli na pivo, kde režisér Petrovi vylíčil, co se mu na jeho výkonu líbilo a co nikoliv (Petr musel zatnout zuby, protože špatně snášel kritiku od lidí, co sotva znal, ale tušil, že tento rozhovor je jedním z těch klíčových a musí jej zvládnout). Na konci večera odcházel s nabídkou na Fausta, kterého se Walica rozhodl aktualizovat a převést do ostravského prostředí. Zůstala touha po nesmrtelnosti a tragická láska, přibýly čoudící komíny a ostravský dialekt.

I když moc dobře věděl, že je angažmá v nově otevřeném divadle jedinečnou šancí, zároveň jej to děsilo. V Klicperovi měl vedlejší role, během šesti let se postupně propracovával od štěků k souvislejším textům, ale Faust měl stát celý na něm. Neměl se prakticky hnout z jeviště. Navíc byla celá hra napsaná volným veršem. Takže byly důležité nejen emoce, ale i frázování. Vynechali jste jednu jedinou větu a celý domeček ze sirek se rozsypal. Možná měl nějaký talent, ale *tak dobrý* nebyl. Popravdě řečeno, za svůj nejlepší výkon považoval právě školní nastudování *Zimní pohádky*. V té době cítil svobodu, byl na samotném startu a věděl, že do role musí dát vše. Ale postupem času se kouzlo vytrácelo. V posledních dvou letech si někdy připadal doslova jako podvodník, zvlášť když se zatáhla opona a on s hereckým souborem naslouchal potlesku, který je volal nazpět na jeviště. Nedával do toho vše a lidé to nepoznali. Šidil je, sahal jim do kapes, aby z nich vytáhl prachy, a oni je ještě ochotně obraceli naruby. Na nabídku kývl právě proto, aby jej vytrhla z této letargie. I když měl strach. Snad to v něm probudí živelnost, kterou kdysi cítil.

Pokud se byt jen na okamžik domníval, že role Fausta je lékem na stagnující herecké schopnosti (ale ve skutečnosti tomu nevěřil snad nikdy, stejně jako sebevrah nevěří, že leze na římsu jenom proto, aby si ověřil, zda nechce skutečně skočit), tak jej z omylu vyvedla hned první jevištní zkouška. Dřel, ždímal ze sebe emoce, ale byl příliš strojený, příliš mechanický. Prostě *jenom hrál*. Walica si jej po několikahodinovém trýznění vzal bokem, zatímco ostatní herci odešli na pauzu. Petr se posadil na jevištní schody, režisér se postavil naproti němu. Jejich tváře byly tak blízko, že Petr rozeznal suchou kůži drolicí se mezi Walicovými vousy.

„Jsi v pohodě? Nemáš nějaký jet lag nebo tak něco?“

Petr na režiséra nechápavě zamžoural.

„To se může stát, však víš. Několikahodinové rozdíly v časových pásmech způsobí, že si připadáš tak trochu mimo. Chtěl bys spát, protože na druhý straně zeměkoule, odkud jsi přiletěl, je pořádná tma. Ale ty se nacházíš na straně, kde zrovna pálí slunce. Po tvém mozku se chce, aby spíнал ve správné okamžiky, zatímco on chce jenom zemřít. Alespoň na chvíli.“ Sevřel ruku v pěst a zabušil s ní na Petrovu hruď. „Jenomže ty jsi nepřiletěl z druhé straně zeměkoule, chlapče. Přijel jsi z Hradce. A tam jsem viděl herce, který to má v sobě. Není možné, aby se to za ty tři hodiny cesty vytratilo. Jsi součástí autorské vize, kterou hodlám dotáhnout do konce. Rozhodně to nevzdám a dostanu to z tebe. Jenom potřebuješ motivaci.“

Režisér se prohnul, až mu zakřupalo v zádech.

„Někdy je to tak, že když už hraješ moc dlouho, tak zapomínáš na základní věci... jako správné dýchání, frázování a podobně. Nic si z toho nedělej, to se stane každému. Znal jsem jednoho barda, co si myslel, že už všechno odehraje na levačku a každý se z toho posadí na zadek. No... já se z toho na zadek neposadil a vysvětlil jsem mu to. Když jsme skončili, trochu se trásl, ale když pak vylezl na jeviště, vzal všem vítr z plachet. Ten rok dostal nominaci na Thálii. Víím, že by ten příběh měl lepší pointu, kdyby tu cenu dostal... no, ale tak to prostě

je. *Skoro* ji dostal.“ Walica se zhluboka nadechl. „Tak nebo tak... zkrátka jsem už zpracoval i jiná materiálu, příteli. Říkají o mně, že jsem tvrdý... ale já nejsem tvrdý, jenom se prostě nespokojím se šmírou.“

„Přitlačím.“

Walica zavrtěl hlavou. „To je právě to. Není to o tom, jak moc se snažíš. Právě že hraješ nejlépe, když se snažit přestaneš. A prostě jenom jsi. Hraní není o tom, že makáš. Je o tom, že prožíváš to, co hraješ. Že najdeš něco, co tvoji postavu spojuje s tebou samým. Jak bys jedním slovem definoval našeho Fausta?“

„Troska,“ odpověděl Petr po chvíli.

Režisér s úsměvem pokýval hlavou. „Přesně tak. Všichni ho vnímají jako ambiciózního člověka, ale v podstatě jde pouze o to, že nedokáže běžně fungovat. Neuspokojují ho běžné věci. Chce víc, protože je vyprázdněný. Prožil kdysi peklo a sám neví, že tím, co chce, míří jenom do dalšího pekla. Takže je to jednoduché... tahle role spočívá v minulosti. V tom, cos prožil. Takže si vzpomeň na to nejhorší, co se ti v životě stalo... a tím začni.“

Jevištní světlo bylo namířené přímo na ně, Petra zalévalo horko. Při každém nádechu cítil prach, který mu sedal na plíce.

„Řekni to nahlas,“ vyzval ho Walica.

Petr ve zpocených dlaních svíral stránky scénáře. Režisér na něm visel pohledem, nehodlal ho pustit tak lehce.

„Můj táta se oběsil,“ pronesl Petr bezbarvě. „Našel jsem ho, když mi bylo osm.“

Z Walicovy tváře se vytratila barva. Režisér si promnul čelo a zavřel oči. „Do hajzlu. Tohle jsem... mrzí mě to. Nečekal jsem...“ Walica se ztěžka posadil vedle Petra na schody. „...myslel jsem, že mi povíš o nějakém klukovi, co ti zatápl, když jsi byl malý... nebo něco takového. Ale tohle...“

Z chodby zazněly hlasy, herci se vraceli z pauzy.

„Zkus to použít,“ řekl Walica. „Zní to možná necitlivě, ale to je jediná možnost, kterou máš. Všechny hnusné věci, co se ti v životě staly... prostě použij pro tu roli... a ostatní budou

zírat. Nikdy na to nezapomenou. Na to, když jsi stál na jevišti a skrze tuhle postavu jim vyprávěl taky svůj příběh.“

Pokračovali ve zkoušce, ale Petr vnímal, že to je podobná mizérie jako před přestávkou. Večer po první jevištní zkoušce přišel domů unavený a uvědomil si, že nedokáže Anně říct, jak se doopravdy cítí. Jak špatně na tom je. A tak těsně předtím, než vstoupil do domu, zatnul zuby a spustil hereckou etudu na téma uspokojení. Viděl její výraz tváře a věděl, že mu to jde. Že ještě někdy dokáže zahrát uvěřitelně. Jeho rodina byla malé jeviště a on byl jeho malým králem.

Ale teď stál na jevišti sám. Bez diváků.

Rozsvítil a prohlížel si jednotlivé nástroje, na něž hrál muž, co mu kdysi zachránil zdravou mysl. Mysl, která se teď znovu zmítala pod přílivem neklidu.

Walicovi lhal. Jeho otec zemřel na srdeční příhodu (alespoň tak zněl oficiální závěr úmrtní zprávy, kterou obdržel, když byl plnoletý). Byl zrovna u sousedky, když mu tu zprávu přišli oznámit jacísi pánové v černých oblecích. Pro tak malého chlapce to byla trýznivá zkušenost, ale s postupem let se stala součástí vitríny, ze které už ani neutíral prach. Jednoduše na tomto světě zůstal sám. Rozhodně to nebyla nejhorší vzpomínka, jakou měl. Ani zdaleka.

Do Domova přišel uprostřed léta, někdy na konci července. Hned den poté si jej vzali do parády kluci jen o něco starší než on. Odtáhli ho na kraj lesa, mimo dohled příjezdové cesty, a svalili ho do trávy.

„A opovaž se ceknout,“ zasyčel jeden z těch tří kluků, tloušťák se zrzavými vlasy a pihovatou tváří. Ten také jako první nakopl Petra do břicha a chrochtavě se zasmál. Petr se stočil do klubíčka a lokty si chránil obličej, zatímco se do něj pustili i další dva.

Někdo zakřičel. Kopání a dloubance ustaly.

„Nechte ho, hajzlové,“ poručil hluboce posazený hlas. „Odprejskněte.“

Slyšel jejich zrychlené kroky, jak se rozutekli po trávě zpět k Domovu. Ale ani tak se neodvažoval odkrýt tvář, ze strachu, že přijde další rána.

„Už se nemusíš bát, kluku. Vážně. Jsou pryč.“ Petr zvedl hlavu. Nad ním se tyčil vysoký romský chlapec s mírně rozče-pýřenými vlasy. Byl skoro dospělý, podle Petrova odhadu mu mohlo být tak patnáct, možná i víc. Sáhl do kapsy a vytáhl kapesník, který podával Petrovi. „Otři si obličej. Vypadáš, jako kdybys dostal nakládačku.“

Petrovi unikl z hrdla vzlyk, ale zadusil ho dřív, než mohl přejít v brekot. Postavil se a očistil si tvář kapesníkem.

„Už se tě nikdo nedotkne,“ ujistil ho romský kluk a rozevřel dlaň s dlouhými prsty. „Budu tě chránit. Tak jen ať to někdo zkusí, na tebe sáhnout. Jmenuju se Gabriel. Jako ten anděl. Věříš na anděly?“

„Ani ne,“ odpověděl Petr, zíraje na nataženou dlaň.

„Tak bys měl začít.“ Gabriel odhalil nažloutlé zuby a něko-likrát sevřel dlaň v pěst. „Ty seš Petr, že jo? Ten novejší kluk.“

Přikývl a opatrně natáhl drobnou ručku. Gabriel ji jemně stiskl a potřásl s ní.

„Seš bílejší jako křída. Jako ten motýl. Bělásek.“ Romský chlapec nad svou úvahou pokýval uznale hlavou. „Budeme ká-moši, co říkáš? Podle mě by se ti kámoš hodil. Protože spousta těch děcek si na tebe brousí zuby, ale netroufnou si, pokud seš se mnou.“

Petr nerozuměl tomu, proč by si na něj měl někdo brousit zuby, protože byl v Domově pouze pár hodin a nikomu nic ne-udělal. Ale jeho strach nehleděl na to, zda je vítaný či oprá-vněný... jednoduše se usídlil v jeho srdci a užíval si to.

Kámoš by se mu hodil, to bez pochyby.

S Gabrielem si povídali až do oběda. Petr mu vyprávěl o otci. Vyprávěl mu o tom, jak s tátou občas jezdil na klubové kon-certy.

„Tvůj táta hrál v kapele?“

„Vždycky o víkendech. Jinak dělal na vlakovém nádraží.“

„Aha.“

„Ale naučil mě číst noty, takže umím hrát trochu na kytaru a taky na klavír.“

„To je hustý.“ Gabriel se rozhlédl po jídelně a pak se naklonil k Petrovi. „Hele, vím o jednom klavíru, co by sis na něj mohl zahrát. Jen tak.“

„Vážně?“ V hlavním sále Domova sice byly elektronické klávesy, ale představa, že by Petr hrál před všemi dětmi, byla natolik nereálná, že tu myšlenku raději opustil.

Gabriel přikývl. „Jasně. Po obědě tě tam můžu vzít, jestli chceš.“

„No jasně!“

Starší chlapec jej poplácal po rameni. „Tak jenom chvíli vy-drž a nejanči, ať ostatní nezmerčí, že máme něco za lubem.“

Petr sklopil zrak k řízku s bramborem a poslušně do konce oběda mlčel, ale svou radost nedokázal úplně zastřít.

A tak hned po obědě, sotva vyšli z jídelny, následoval chlapce do prvního patra a pak dlouhou chodbou až na konec – k vel-kým, nahnědo natřeným mřížím. Tázavě zvedl zrak ke Gab-rielovi, který zalovil v kapse otrhaných džínů a vytáhl klíč.

„Je to kouzelný klíč,“ oznámil Petrovi tlumeně. „Foukni na něj a on tyhle mříže otevře.“

„Už nejsem malej.“

„No jo, málem bych zapomněl.“

Zasunul klíč do zámku a dvakrát jím otočil. Když do nich strčil, mříže zanařikaly a uvolnily jim cestu na zakázané území.

„Kdes vzal ten klíč?“ zeptal se Petr.

„Mám své zdroje,“ odvětil suše Gabriel, když za nimi dveře zavřel a zamknul. „Je to bývalej klášter. Někdy slyším, jak se tu procházejí lidi, co už tu nejsou.“

Na podlaží za zamčenými mřížemi vykreslilo slunce obrys Panny Marie. Chvěla se jako sotva rozhořelý plamínek ohně, těsně předtím, než jej sfoukne silný vítr.

„No jasně,“ zašklebil se Petr. „Chodí tady duchové, co?“